

	«Өзбекәлі Жәнібеков атындағы Оңтүстік Қазақстан педагогикалық университеті» КЕАҚ	
	Сапа менеджменті жүйесі Университеттің ғылыми-зерттеу жұмыстарын сараптау бойынша Этикалық комиссиясы туралы ЕРЕЖЕ	19 беттің 1 беті

БЕКІТЕМІН

О. Жәнібеков атындағы ОҚПУ
Басқарма төрағасы-ректордың у.м.а

Сугирбаева Г.Д.

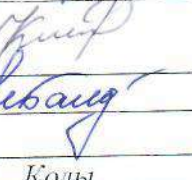
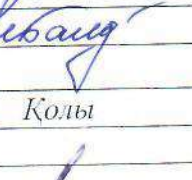
« 02 » 04 2024ж.

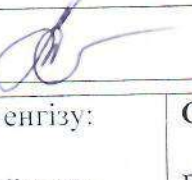
САПА МЕНЕДЖМЕНТІ ЖҮЙЕСІ

УНИВЕРСИТЕТТІҢ ҒЫЛЫМИ-ЗЕРТТЕУ ЖҰМЫСТАРЫН САРАПТАУ БОЙЫНША ЭТИКАЛЫҚ КОМИССИЯСЫ ТУРАЛЫ

ЕРЕЖЕ

СМЖ ОҚПУ Е 7.23-2024

Қызметі	Қолы	Аты-жөні
Келісілген:		
Басқарма мүшесі – Стратегиялық даму және әлеуметтік істер жөніндегі проректор		Исабек Б.Қ.
Басқарма мүшесі - Ғылыми жұмыстар және инновациялар жөніндегі проректор		Керімбеков Е.Р.
Басқарма мүшесі - Академиялық мәселелер жөніндегі проректордың у.м.а.		Бердалиев Д.Т.
Стратегиялық жоспарлау және менеджмент бөлімінің басшысы		Калибаева Д.Б.
Заң департаментінің директоры		Амирхан М.А.

Қызметі	Қолы	Аты-жөні
Дайындаған:		
Ғылыми зерттеулер департаментінің директоры		Тажекова А.Ж.

Құжаттың сақталу мерзімі: « 02 » - 04 2024ж. бастап « 03 » 04 2027ж. дейін	Қолданысқа енгізу: № 4- 067 бұйрығы Енгізу мерзімі: « 02 » 04 2024ж.	СМЖ ОҚПУ Е 7.23-2024 Басылым 1 Тіркеу № 32 Көшірмесі № 1
Создыру мерзімі: « ____ » ____ 20 ____ ж.		

	«Өзбекәлі Жәнібеков атындағы Оңтүстік Қазақстан педагогикалық университеті» КЕАҚ	
	Сапа менеджменті жүйесі Университеттің ғылыми-зерттеу жұмыстарын сараптау бойынша Этикалық комиссиясы туралы ЕРЕЖЕ	19 беттің 2 беті

Мазмұны

1 Жалпы ереже	3
2 Этикалық комиссияның мақсаты мен міндеттері	4
3 Этикалық комиссияның өкілеттіліктері	4
4 Этикалық комиссияның төрағасы мен мүшелері, олардың құқықтары мен міндеттері	5
5 Этикалық комиссияның жұмысын ұйымдастыру	5
6 Нормалар мен талаптарды бұзу фактілері бойынша тексерулер жүргізу тәртібі	6
7 Комиссияның Функциялары	6
А қосымшасы «Өзбекәлі Жәнібеков атындағы Оңтүстік Қазақстан педагогикалық университеті» ғылыми-зерттеу жұмыстарын сараптау жөніндегі Этикалық комиссияның қорытындысының үлгісі	7
Б қосымшасы «Өзбекәлі Жәнібеков атындағы Оңтүстік Қазақстан педагогикалық университеті» ғылыми-зерттеу жұмыстарын сараптау жөніндегі Этикалық комиссияға жұмысын қарауға өтініштің үлгісі	8
В қосымшасы «Өзбекәлі Жәнібеков атындағы Оңтүстік Қазақстан педагогикалық университеті» ғылыми-зерттеу жұмыстарын сараптау жөніндегі Этикалық комиссияның отырысын өткізу рәсімінің тәртібі	9
Г қосымшасы «Өзбекәлі Жәнібеков атындағы Оңтүстік Қазақстан педагогикалық университеті» ғылыми зерттеу жұмыстарын сараптау жөніндегі Этикалық комиссияға ұсынылатын құжаттар үлгісі	10
Д қосымшасы Педагогикалық эксперименттің және басқа формадағы зерттеулер сипаттамасының үлгісі	11
Е қосымшасы Этикалық нормаларға сәйкестігі туралы қорытынды үлгісі	15
Ж қосымшасы Этикалық нормаларға сәйкес еместігі туралы қорытынды үлгісі	17
В қосымшасы Өзгерістерді тіркеу парағы	19

	«Өзбекәлі Жәнібеков атындағы Оңтүстік Қазақстан педагогикалық университеті» КЕАҚ	
	Сапа менеджменті жүйесі Университеттің ғылыми-зерттеу жұмыстарын сараптау бойынша Этикалық комиссиясы туралы ЕРЕЖЕ	19 беттің 3 беті

1 Жалпы ереже

1.1 Осы Қағидада «Оңтүстік Қазақстан педагогикалық университеті» этикалық миссиясының (бұдан әрі – Этикалық миссия) ғылыми зерттеулерді орындау және диссертацияларды қорғауға дайындау процесінде Оңтүстік Қазақстан педагогикалық университеті (бұдан әрі – Университет) докторанттарының этикалық нормалары, кәсіби мінез-құлқы және өзара қарым-қатынасы мәселелерін қарау жөніндегі қызметіне қойылатын талаптар белгіленеді.

1.2 Этикалық комиссия өз қызметінде ҚР Конституциясын, ҚР «Білім туралы» Заңын (2007 ж.), "Ғылым туралы" Қазақстан Республикасының 18.02.2011 ж. № 407 - IV Заңы (31.03.2021 ж. жағдай бойынша өзгерістермен және толықтырулармен); «Авторлық құқық және сабақтас құқықтар туралы» Қазақстан Республикасының 10.06.1996 ж. Заңы. № 6-1 (13.05.2020 ж. жағдай бойынша өзгерістермен және толықтырулармен); «Ғылыми және (немесе) ғылыми - техникалық қызмет нәтижелерін коммерцияландыру туралы» 31.10.2015 ж. № 381 - V ҚР Заңы; «Дәрежелерді беру қағидалары» 11.03.2011 ж. №127 (30.04.2020 ж. жағдай бойынша өзгерістермен және толықтырулармен №170); ҚР «Педагог мәртебесі туралы» Заңын (2019 ж.), Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2018 жылғы 31 қазандағы № 604 бұйрығымен бекітілген Білім берудің барлық деңгейінің мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандартын (ҚР Білім және ғылым министрінің 05.05.2020ж. №182 бұйрығына сәйкес енгізілген өзгерістер мен толықтыруларды), Ғылым және ғылыми білімді пайдалану туралы Декларацияны (ЮНЕСКО, 1999 ж.), Білім беру саласындағы зерттеушілердің этикалық кодексін, 2020 ж.) және 31.03.2011 ж. №126 «Диссертациялық Кеңес туралы» Үлгілік ереже (30.04.2020 ж. №170 жағдай бойынша өзгерістер мен толықтырулармен; «Өзбекәлі Жәнібеков атындағы Оңтүстік Қазақстан педагогикалық университеті» КЕАҚ Жарғысын басшылыққа алады.

1.3 Осы Ережеде және оның Қосымшасында келесі ұғымдар пайдаланылады:

Ғылыми зерттеудің орындаушысы – зерттеу авторы.

Өтініш – Ғылыми зерттеу орындаушысының диссертациялық зерттеуді/ғылыми жобаны қарау туралы Этикалық комиссияның төрағасына өтініші.

Комиссияның оң қорытындысы – болжамды зерттеудің этикалық нормаларға сәйкес орындалғанын ресми растау болып табылатын комиссияның мақұлдауы.

Комиссияның теріс қорытындысы – болжамды зерттеудің этикалық нормаларға сәйкес орындалмағанын ресми растау болып табылатын комиссияның мақұлдауы.

1.1 Ереже авторлық құқық объектісі болып табылады және оны университет Басқарма төрағасы - ректордың рұқсатынсыз бөгде ұйымдарға беруге жол берілмейді.

	«Өзбекәлі Жәнібеков атындағы Оңтүстік Қазақстан педагогикалық университеті» КЕАҚ	
	Сапа менеджменті жүйесі Университеттің ғылыми-зерттеу жұмыстарын сараптау бойынша Этикалық комиссиясы туралы ЕРЕЖЕ	19 беттің 4 беті

2 Этикалық комиссияның мақсаты мен міндеттері

Университеттің ғылыми-зерттеу жұмыстарын сараптау бойынша Этикалық комиссия Өзбекәлі Жәнібеков атындағы ОҚПУ жанындағы тұрақты жұмыс істейтін орган болып табылады.

Комиссияның мақсаты – зерттеу объектілерінің (жанды табиғат пен тіршілік ортасының объектілері) құқықтарын, қауіпсіздігі мен саулығын қорғауды қоса алғанда, ғылыми зерттеулерді ғылыми-зерттеу нәтижелерін жоспарлау, бағалау, іріктеу, жүргізу және тарату процесінде ғылыми зерттеулерді орындаушының этикалық нормаларды сақтауын бақылау.

Этикалық комиссияның басты міндеттері:

2.1. Мақсатқа қол жеткізуге жәрдемдесу – жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудің білім беру бағдарламаларын іске асыру шеңберінде университеттің ғылыми-зерттеу қызметіне қатысушылардың арасында этикалық нормаларды, кәсіптік мінез-құлық қағидаларын және өзара қарым-қатынастарды белгілеу.

2.2. Зерттеу объектілерінің құқықтарын, қауіпсіздігін және игілігін қорғауды қоса алғанда, сараптамалық ғылыми зерттеулерді жоспарлау, бағалау, іріктеу, жүргізу және нәтижелерін тарату процесінде қолайлы моральдық-психологиялық ахуалды қамтамасыз ету мақсатында этикалық жанжалдарды шешу, көмек көрсету, оның ішінде консультациялар беру.

3 Этикалық комиссияның өкілеттіліктері

3.1. Өз қызметінің практикасына этикалық нормалар қағидаттарын енгізу бойынша басқа университеттердің тәжірибесін зерделеу, жинақтау және тарату.

3.2. Ғылыми-зерттеу қызметі бойынша жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру бағдарламаларын іске асыруға қатысушылардан этикалық комиссияға келіп түскен хаттар мен өтініштерді қарау.

3.3. Этикалық нормаларды бұзу фактілеріне тексеру жүргізу туралы шешімге сәйкес Этикалық комиссия:

- тиісті салаларда (құқық, басқару, Халықаралық қатынастар, экономикалық қауіпсіздік және басқалар) мамандар тартуға;

- ақпараты барлық қажетті мән-жайларды анықтауға көмектесетін өтініш берушілер мен басқа да адамдарды тыңдау үшін шақыруға және объективті шешім қабылдауға құқылы.

3.4 Этикалық комиссия этикалық нормаларды бұзушыға Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес әртүрлі ықпал ету шараларын қолдана алады.

3.5 Комиссия құқылы:

- 1) университеттің PhD докторанттарының, ОПК, қызметкерлерінің, білім алушыларының барлық ғылыми зерттеулерін (диссертациялық, жобалық, ғылыми есептер, мақалалар және т. б.) қарастыру;

- 2) оң немесе теріс қорытынды шығару;

- 3) зерттеу объектілерінің (жанды табиғат пен тіршілік ортасының объектілері) құқықтарын, қауіпсіздігі мен саулығын қорғауды қоса алғанда,

	«Өзбекәлі Жәнібеков атындағы Оңтүстік Қазақстан педагогикалық университеті» КЕАҚ	
	Сапа менеджменті жүйесі Университеттің ғылыми-зерттеу жұмыстарын сараптау бойынша Этикалық комиссиясы туралы ЕРЕЖЕ	19 беттің 5 беті

ғылыми зерттеулерді ғылыми-зерттеу нәтижелерін жоспарлау, бағалау, іріктеу, жүргізу және тарату процесінде ғылыми зерттеуді Орындаушы этикалық нормаларды сақтамаған жағдайда ғылыми зерттеуді тоқтату.

4) ОПҚ-ның ғылыми-зерттеу жұмыстарындағы этикалық нормалардың бұзылуы туралы фактілер мен шағымдарды қарау және тиісті шаралар қабылдау бойынша ұсынымдар беру.

4 Этикалық комиссияның төрағасы мен мүшелері, олардың құқықтары мен міндеттері

4.1 Этикалық комиссияның төрағасы Ғылыми жұмыс жөніндегі проректор болып табылады. Ол:

- этикалық комиссияның қызметіне басшылық жасайды және оның жұмысын ұйымдастырады;

- этикалық комиссияның атынан шығатын барлық құжаттарға қол қояды.

4.2 Этикалық комиссияның мүшелері:

- Этикалық комиссияның отырыстарына жеке өздері қатысады.

- алынатын мәліметтердің құпиялылық режимінің сақталуын қамтамасыз етеді және Комиссияның жұмыс процесінде оларға белгілі болған ақпаратты рұқсатсыз жария болуына жол бермейді;

- Этикалық комиссияның жұмыс жоспарын, оның отырыстарының күн тәртібін, мінез-құлық этикасы мәселелерін қарауға енгізу жөніндегі ұсыныстарды қалыптастыруға қатысады.

5 Этикалық комиссияның жұмысын ұйымдастыру

5.1 Этикалық комиссияның отырыстары қажеттілігіне қарай өткізіледі.

5.2 Этикалық Комиссияның отырысын (бұдан әрі - отырыс) өткізуге дайындық кезінде Комиссия мүшелерінің ұсыныстарын ескере отырып, оның төрағасы:

- отырысты өткізу күнін, уақытын және орнын айқындайды;

- отырыстың күн тәртібін бекітеді;

- отырыстың күн тәртібінің мәселелерін қарау үшін қажетті материалдар мен құжаттардың тізбесін айқындайды;

- отырысқа шақырылатын, оның мүшелері болып табылмайтын адамдардың тізімін айқындайды;

- отырысты өткізуге дайындыққа байланысты өзге де мәселелерді шешеді.

5.3 Этикалық комиссияның отырысы, егер оған Этикалық комиссия мүшелерінің жалпы санының жартысынан астамы қатысса, заңды болады.

5.4 Қаралатын мәселе бойынша қорытынды отырысқа қатысып отырған Этикалық комиссия мүшелерінің көпшілік даусымен ашық дауыс берумен қабылданады. Дауыстар тең болған жағдайда Этикалық комиссия төрағасының дауысы шешуші болып табылады.

	«Өзбекәлі Жәнібеков атындағы Оңтүстік Қазақстан педагогикалық университеті» КЕАҚ	
	Сапа менеджменті жүйесі Университеттің ғылыми-зерттеу жұмыстарын сараптау бойынша Этикалық комиссиясы туралы ЕРЕЖЕ	19 беттің 6 беті

5.5 Этикалық комиссияның шешімдері тиісті қорытынды дайындала отырып хаттамамен ресімделеді.

6 Нормалар мен талаптарды бұзу фактілері бойынша тексерулер жүргізу тәртібі

6.1 Тексеру мыналарды қамтиды:

- тексерілетін мәселеге қатысты жазбаша өтініштер мен құжаттарды алу;
- этикалық нормалардың бұзылу белгілерін анықтау;
- Этикалық комиссияның өкілеттіктері шеңберінде объективті тексеруді қамтамасыз ететін өзге де іс-әрекеттерді жүзеге асыру.

6.2 Тексеру нәтижелері бойынша Этикалық комиссияның қорытындысы тексерілетін мәселе бойынша объективті бағалауды және мыналарды қамтуға тиіс:

- мінез-құлықтың этикалық нормаларын бұзу фактілері орын алған жазбаша өтініштегі деректердің дұрыстығын растайтын дәлелді тұжырымдар;
- қажетті ұсынымдар мен ұсыныстар.

6.3 Этикалық комиссияның қорытындысымен барлық мүдделі тұлғалар танысады.

7 Комиссияның Функциялары

7.1 Ғылыми зерттеу орындаушысының өтінішін зерттеу объектілерінің (жанды табиғат пен тіршілік ортасының объектілері) құқықтарын, қауіпсіздігі мен саулығын қорғауды қоса алғанда, ғылыми зерттеулерді ғылыми-зерттеу нәтижелерін жоспарлау, бағалау, іріктеу, жүргізу және тарату процесінде этикалық нормаларды сақтауы тұрғысынан қарау.

7.2 Зерттеу субъектілерінің (адамдардың, тірі табиғаттың басқа да объектілері мен мекендеу ортасының) құқықтарын, қауіпсіздігі мен салауаттылығын қорғауды қоса алғанда, ғылыми зерттеулерді жоспарлау, бағалау, іріктеу, жүргізу және нәтижелерін тарату процесінде бұзушылықтардың жоқтығы туралы қорытынды беру.

7.3 Өз қызметі туралы жыл сайынғы есепті және конкурстық комиссия үшін ұсынымдарды (қажет болған жағдайда) ұсыну.

	«Өзбекәлі Жәнібеков атындағы Оңтүстік Қазақстан педагогикалық университеті» КЕАҚ	
	Сапа менеджменті жүйесі Университеттің ғылыми-зерттеу жұмыстарын сараптау бойынша Этикалық комиссиясы туралы ЕРЕЖЕ	19 беттің 7 беті

А қосымшасы

(міндетті)

«Өзбекәлі Жәнібеков атындағы Оңтүстік Қазақстан педагогикалық университеті»
ғылыми-зерттеу жұмыстарын сараптау жөніндегі Этикалық комиссияның
қорытындысының үлгісі

**«Оңтүстік Қазақстан педагогикалық университеті» ғылыми-зерттеу
жұмыстарын сараптау жөніндегі Этикалық комиссияның қорытындысы**

1.	Докторанттың ТАӨ	
2.	Докторантура мамандығы (білім беру бағдарламасы)	
3.	Докторантурада оқу кезеңі	
4.	Диссертация тақырыбы, бекіту мерзімі	
5.	Ғылыми кеңесшілер туралы деректер: - Т.А.Ө. (болған жағдайда), жұмыс орны және лауазымы, ғылыми дәрежелері, азаматтығы	
6.	Зерттеу объектілері	
7.	Ғылыми зерттеулерді жоспарлау, бағалау, іріктеу, және жүргізу процесіндегі бұзушылықтар	Бұзушылықтар анықталды немесе анықталмады. Анықталған жағдайда оларды көрсету қажет.
8.	Ғылыми зерттеу нәтижелеріне тарату процесіндегі бұзушылықтар	Бұзушылықтар анықталды немесе анықталмады. Анықталған жағдайда оларды көрсету қажет.
9.	Ғылыми зерттеу объектілерінің (жанды табиғат пен тіршілік ортасының объектілері болғанда) құқықтарын, қауіпсіздігі мен саулығын қорғау қалай жүргізілді	

Этикалық комиссияның төрағасы

(қолы, тегі және аты-жөнінің бірінші әріптері)

Этикалық комиссияның хатшысы

(қолы, тегі және аты-жөнінің бірінші әріптері)

Ф.7.23-01

	«Өзбекәлі Жәнібеков атындағы Оңтүстік Қазақстан педагогикалық университеті» КЕАҚ	
	Сапа менеджменті жүйесі Университеттің ғылыми-зерттеу жұмыстарын сараптау бойынша Этикалық комиссиясы туралы ЕРЕЖЕ	19 беттің 8 беті

Б қосымшасы

«Өзбекәлі Жәнібеков атындағы Оңтүстік Қазақстан педагогикалық университеті» ғылыми-зерттеу жұмыстарын сараптау жөніндегі Этикалық комиссияға жұмысын қарауға өтініштің үлгісі

**Өзбекәлі Жәнібеков атындағы
Оңтүстік Қазақстан педагогикалық
университетінің жанындағы
Этикалық комиссия Төрағасы**

_____кафедра докторанты

_____ТАӘ_____

**Байланыс тел: __ (ұялы тел., электронды
пошта мекен-жайы**

Өтініш

Этикалық комиссияның отырысында диссертациялық зерттеудің материалдарын қарауды және тиісті қорытынды беруді сұраймын.

Диссертация тақырыбы:_____.

Диссертация _____мамандық бойынша орындалды (мамандық шифрын немесе кадрларды даярлау бағытын көрсету қажет).

Диссертация авторы

ТАӘ

Қолы, күні

* Өтініш қолмен жазылады

	«Өзбекәлі Жәнібеков атындағы Оңтүстік Қазақстан педагогикалық университеті» КЕАҚ	
	Сапа менеджменті жүйесі Университеттің ғылыми-зерттеу жұмыстарын сараптау бойынша Этикалық комиссиясы туралы ЕРЕЖЕ	19 беттің 9 беті

В қосымшасы

**«Өзбекәлі Жәнібеков атындағы Оңтүстік Қазақстан педагогикалық университеті»
ғылыми-зерттеу жұмыстарын сараптау жөніндегі Этикалық комиссияның
отырысын өткізу рәсімінің тәртібі**

Комиссия отырысын өткізу рәсімінің тәртібі

Өзбекәлі Жәнібеков атындағы ОҚПУ жанындағы Этикалық комиссия отырысының рәсімі зерттеу объектілерінің (жанды табиғат пен тіршілік ортасының объектілері) құқықтарын, қауіпсіздігі мен саулығын қорғауды қоса алғанда, ғылыми зерттеулерді ғылыми-зерттеу нәтижелерін жоспарлау, бағалау, іріктеу, жүргізу және тарату процесінде ғылыми зерттеулерді орындаушының этикалық нормаларды сақтауы туралы қорытынды беруі үшін:

1) Төрағаның кворум туралы кіріспе сөзі (келу парағының нәтижелері бойынша), отырысты өткізудің заңдылығы, ғылыми зерттеу орындаушысының зерттеу жүргізілген мамандығы және зерттеу тақырыбы бойынша баяндауы;

2) өтініш берушінің ҚР білім беру саласындағы ғылыми зерттеулердің этикалық кодексінің талаптарын орындау бойынша жүргізілетін педагогикалық эксперимент және басқа да зерттеулер жүргізу туралы сөзі (баяндама 10 минутқа дейін);

3) зерттеу орындаушысының Комиссия сұрақтарына жауаптары;

4) қарауға ұсынылған материалдарды алдын-ала сараптау нәтижелерін жария ету үшін Комиссия мүшелерінің бірінің сөз сөйлеуі;

5) өтінімді мақұлдау / қабылдамау туралы дауыс беруді өткізу;

6) зерттеу объектілерінің (жанды табиғат пен тіршілік ортасының объектілері) құқықтарын, қауіпсіздігі мен саулығын қорғауды қоса алғанда, ғылыми зерттеулерді ғылыми-зерттеу нәтижелерін жоспарлау, бағалау, іріктеу, жүргізу және тарату процесінде ғылыми зерттеу орындаушысының этикалық нормаларды сақтауы туралы қорытынды шығару туралы шешім қабылдау;

7) комиссияның теріс қорытындысы – болжамды зерттеудің этикалық нормаларға сәйкес орындалмағанын ресми растау болып табылатын комиссия өтінішті қабылдамаған кезде, өтініш берушіні зерттеу ескертулерді ескере отырып, оны қайта түзеткенге дейін тоқтатыла тұрады.

	«Өзбекәлі Жәнібеков атындағы Оңтүстік Қазақстан педагогикалық университеті» КЕАҚ	
	Сапа менеджменті жүйесі Университеттің ғылыми-зерттеу жұмыстарын сараптау бойынша Этикалық комиссиясы туралы ЕРЕЖЕ	19 беттің 10 беті

Г қосымшасы

«Өзбекәлі Жәнібеков атындағы Оңтүстік Қазақстан педагогикалық университеті» ғылыми зерттеу жұмыстарын сараптау жөніндегі Этикалық комиссияға ұсынылатын құжаттар үлгісі

Комиссияға ұсынылатын құжаттар:

- 1) өтініш;
- 2) диссертациялық материалдар / жобалық зерттеу туралы есеп / мақала жобасы (баспа түрінде);
- 3) ғылыми зерттеу материалдарын плагиатқа тексеру бойынша Өзбекәлі Жәнібеков атындағы ОҚПУ анықтамасы;
- 4) педагогикалық эксперимент және басқа да формадағы зерттеулерді жүргізу туралы қысқаша сипаттамасы.

	«Өзбекәлі Жәнібеков атындағы Оңтүстік Қазақстан педагогикалық университеті» КЕАҚ	
	Сапа менеджменті жүйесі Университеттің ғылыми-зерттеу жұмыстарын сараптау бойынша Этикалық комиссиясы туралы ЕРЕЖЕ	19 беттің 11 беті

Д қосымшасы

Педагогикалық эксперименттің және басқа формадағы зерттеулер сипаттамасының үлгісі

Педагогикалық эксперименттің және басқа формадағы зерттеулер сипаттамасының үлгісі

Зерттеу сипаттамасында оған сараптама жүргізу үшін келесі мәліметтер көрсетілуге тиіс:

- а) Бұл зерттеуге адамдар қатысуын.
- б) Зерттеу нәтижелерін тарату ниетінсіз, тек оқу талаптарын орындау үшін жүргізілетінін.
- с) Зерттеу нәтижелері университет қауымдастығынан тыс жерде бөлісу ниетінсіз оқыту сапасын қамтамасыз ету жөніндегі іс-шаралар болып табылатындығын.
- г) Болашақта осы зерттеу нәтижелерін қайта пайдалану қажеттілігінің деңгейін.
- д) Зерттеу нәтижелерін университеттен тыс жерлерде тарату немесе жариялау қажеттілігінің деңгейін.

Деректерді жинау әдіснамасының сипаттамасы

Деректерді жинау әдісіне қысқаша сипаттама беру керек. Мысалы: сапалы зерттеулер (сұхбат, фокус-топтар, практикалық зерттеулер және т.б.), сандық зерттеулер (сауалнамалар, клиникалық сынақтар, деректер жиынтығы), аралас зерттеу әдістері. Деректерді жинау рәсімін растайтын барлық тиісті құжаттардың көшірмелері Өтінішпен қоса берілуі тиіс.

Зерттеу дизайны

Зерттеудің мақсаты не екенін көрсету керек. Деректерді талдау процесінің қысқаша сипаттамасын және пайдаланылған көздердің сипаттамасын беру қажет.

Зерттеуге қатысушылар, қатысушылардың ерекше топтары

Қатысушылар ерекше қорғау талап етілетін топқа тиесілі ме? Егер халықтың осал топтарынан қандай да бір қатысушылар енгізілсе, зерттеу рәсімдеріне ерекше сақтық шаралары енгізілуі тиіс.

Қатысушылар пулы

Қатысушылардың күтілетін санын немесе іріктеу мөлшерін көрсету қажет:

- а) Зерттеуге қатысушылардың арасында кәмелетке толмағандар бар ма (18 жасқа дейін)? Егер бар болса, өтінішпен бірге ата-ананың келісімі мен баланың келісімін беру қажет.
- б) Заңды қабілетсіз адамдар бар ма?
- в) Қамаудағылар?

	«Өзбекәлі Жәнібеков атындағы Оңтүстік Қазақстан педагогикалық университеті» КЕАҚ	
	Сапа менеджменті жүйесі Университеттің ғылыми-зерттеу жұмыстарын сараптау бойынша Этикалық комиссиясы туралы ЕРЕЖЕ	19 беттің 12 беті

г) Перинаталдық кезеңдегі әйелдер?

д) Психикалық қабілетсіз?

Зерттеу келесі мәселелерді қарастыра

ма:

а) Жыныстық мінез-құлық

б) Есірткіні қолдану

в) Заңға қайшы мінез-құлық

г) Алкогольді тұтыну

д) Басқа (көрсетіңіз)

Қатысушылардың болжамды пул тұрғысынан сипаттаңыз:

а) Қарым-қатынас тілдері

б) Жынысы, нәсілі немесе этникалық тобы, жас ауқымы және т. б.

с) Қатысушылардың керек-жарақтары (Мектеп, ЖОО оқушылары, аурухана пациенттері және т.б.)

г) Қатысушылардың жалпы психикалық денсаулық жағдайы

д) Қатысушылардың дене денсаулығының жалпы жай-күйі

Неліктен дәл осы қатысушылар тобын зерттеу үшін таңдағанын түсіндіріңіз. Қатысушыларға қандай қатысы бар екеніңізді түсіндіріңіз (мысалы, сіз олардың зерттелетін сыныптағы мұғалімісіз немесе студенттердің фокус-тобындағы оқытушысыз және т.б.). Педагогикалық эксперименттің ықтимал қатысушыларына қандай да бір әсер бар ма?

Қатысушылармен байланыс (зерттелетін топтарға алу)

а) Қатысушыларды іріктеу критерийлері қандай?

с) Қатысушыларды алу әдістерін сипаттаңыз. Осы әдістерді ұсынатын электрондық хаттардың немесе басқа материалдардың көшірмелерін беріңіз.

Қатысушы зерттеуден шыққан жағдайда рәсімдер.

Егер қатысушы зерттеуден шықса, қандай әрекеттер жасалады?

Зерттеу рәсімдерінің сипаттамасын беріңіз.

Зерттеу үшін деректерді жинауды қашан бастау және аяқтау керек? (ай / жыл). *(Зерттеу этика жөніндегі комиссия келісімінсіз басталмайды.)*

Зерттеу субъектілері педагогикалық экспериментке қалай қатысады? Адамдардың қатысуымен зерттеу жүргізілетін жағдайды сипаттаңыз. Ол қайда болады? Ерекше жағдайлар болады ма? Қаншалықты уақыт алады? Сіз деректерді жинау процедурасын басқарасыз ба немесе оны басқа біреу жасай ма? Сауалнама процедураларын бақылау қандай болады, зерттеу әкімшілері қандай нұсқаулар алады?

Деректерді басқару жоспары

	«Өзбекәлі Жәнібеков атындағы Оңтүстік Қазақстан педагогикалық университеті» КЕАҚ	
	Сапа менеджменті жүйесі Университеттің ғылыми-зерттеу жұмыстарын сараптау бойынша Этикалық комиссиясы туралы ЕРЕЖЕ	19 беттің 13 беті

Барлық материалдар олар таратылған немесе зерттеу туралы түпкілікті есеп берілген күннен бастап кемінде үш жыл бойы танысу және аудит үшін сақталуы және қол жетімді болуы тиіс. Деректер қайда сақталады. Деректер қалай сақталады? Жеке сәйкестендірілетін немесе жасырын нысанда? Деректер бір жерге жіберіледі ме? Деректерді қорғау шараларын сипаттаңыз.

Зерттеудің тәуекелдерін / пайдасын талдау

Зерттеу оның қатысушылары үшін минималды тәуекелмен байланысты ма? Минималды тәуекел дегеніміз, зерттеу барысында күтілетін зиян мен ыңғайсыздықтың ықтималдығы мен мөлшері күнделікті өмірде немесе әдеттегі физикалық немесе психологиялық тексерулер мен сынақтарды жүргізу кезінде кездесетіндерден көп емес. Зерттеу барысында қатысушылар тап болуы мүмкін барлық болжамды және нақты қауіптерді сипаттаңыз. Тәуекелдер физикалық, әлеуметтік, психологиялық, заңды, жұмыс орнын жоғалту, экономикалық әлауқат және т. б. болуы мүмкін.

Егер тәуекелдер ең төменгі деңгейден жоғары болса:

- а) Бұл тәуекелдер сіздің зерттеуіңіз үшін неге маңызды екенін түсіндіріңіз
- б) Зерттеу мақсаттарына зиян келтірместен тәуекелдерді азайту үшін не жасалды?
- с) Тәуекелдер іске асырылған жағдайда субъектілер үшін ықтимал салдарларды барынша азайту үшін қандай қорғау шаралары енгізілді?
- г) Жағымсыз құбылыстар пайда болған жағдайда оларды хабарлау үшін қандай рәсімдер белгіленген?

Қатысушылар сіздің зерттеуіңізден тікелей немесе жанама пайда ала ма? Бұл жоба жалпы қоғам үшін қандай күтілетін пайда әкеледі? Зерттеудің басқа да артықшылықтары бар ма? Қатысушыларға шығындарды өтеу үшін қандай ынталандыру / өтемақы / ынталандыру ұсынылады (уақыт, мысалы).

Құпиялылық / анонимдік

Анонимділік белгілі бір мәліметтер жиынтығына ие субъектінің жеке басы тіпті зерттеушіге мүлдем белгісіз болған кезде жүзеге асырылады. Құпиялылық анонимділік мүмкін болмаған кезде қажет - қатысушының жеке басы зерттеушіге белгілі болған кезде.

Осы зерттеуде бейне, фото немесе аудио жазбалар шығарыла ма? Ақпараттандырылған келісім нысандары бейне -, фото - немесе аудиожазбаларға рұқсат алуға сұрау салуды қамти ма? Егер зерттеу барысында жиналған деректер жасырын болса, анонимділікті құру және сақтау үшін қандай рәсімдер қолданылады?

Егер деректер жасырын болмаса, деректердің құпиялылығын қорғау үшін қандай рәсімдер қолданылады:

	«Өзбекәлі Жәнібеков атындағы Оңтүстік Қазақстан педагогикалық университеті» КЕАҚ	
	Сапа менеджменті жүйесі Университеттің ғылыми-зерттеу жұмыстарын сараптау бойынша Этикалық комиссиясы туралы ЕРЕЖЕ	19 беттің 14 беті

- а) Деректерді жинау процесінде
- б) Әзірге нәтижелер талданады
- с) Жариялау немесе нәтижелер туралы басқа есеп беру кезінде
- г) Зерттеу және нәтижелер туралы есеп аяқталғаннан кейін сақтау процесінде

Ақпараттандырылған келісім

Егер 18 жасқа толмаған субъектілер (кәмелетке толмағандар) болса, ата-анасы, қамқоршысы немесе уәкілетті өкілі олардың зерттеуге қатысуына келісім беруі тиіс. Мектеп қызметкерлері кәмелетке толмағандардың атынан рұқсат немесе келісім бере алмайды. Сонымен қатар, кәмелетке толмаған адам да өз келісімін беруі керек.

Жобаны қаржыландыру

Бұл жобаны қаржыландыру көздері қолдайды ма? Қаржыландыру көзі қандай? Ішкі қаржыландыру үшін мыналарды ұсыну қажет: грант алушының / демеушінің аты; электрондық пошта мекенжайы; грант / демеушіліктің ұзақтығы (грант / демеушіліктің басталу күні).

	«Өзбекәлі Жәнібеков атындағы Оңтүстік Қазақстан педагогикалық университеті» КЕАҚ	
	Сапа менеджменті жүйесі Университеттің ғылыми-зерттеу жұмыстарын сараптау бойынша Этикалық комиссиясы туралы ЕРЕЖЕ	19 беттің 15 беті

Е қосымшасы

Этикалық нормаларға сәйкестігі туралы қорытынды үлгісі

Өзбекәлі Жәнібеков атындағы Оңтүстік Қазақстан педагогикалық университеті" КЕАҚ

Этикалық нормаларға сәйкестігі туралы қорытынды

№ ____ Хаттама, « ____ » _____ 20 ____ ж

«Өзбекәлі Жәнібеков атындағы Оңтүстік Қазақстан педагогикалық университеті" КЕАҚ -нің « _____ » мамандық/білім беру бойынша _____ ТАӘ _____ докторантының « _____ » тақырыбында орындалған диссертациялық зерттеу материалдарын қарап, зерттеулерді этикалық Бағалау жөніндегі комиссия келесі қорытындыға келді:

- « _____ » мамандығы/білім беру бағдарламасы бойынша « _____ » тақырыбындағы диссертацияда зерттеу объектілерінің (тірі табиғат объектілері мен тіршілік ету ортасының) құқықтарын, қауіпсіздігі мен әл-ауқатын қорғауды қоса алғанда, ғылыми зерттеулердің нәтижелерін жоспарлау, бағалау, іріктеу, жүргізу және тарату процесіне қатысты **этикалық бұзушылықтар жоқ.**

Зерттеулерді этикалық Бағалау жөніндегі комиссияның шешімі негізінде (PhD) философия докторы дәрежесін алу үшін орындалған « _____ » мамандық/білім беру бағдарламасы бойынша « _____ » тақырыбында диссертация бойынша **оң қорытынды беру туралы шешім қабылданды.**

Зерттеулерді этикалық Бағалау
жөніндегі комиссияның Төрағасы. _____

Хатшы. _____

	«Өзбекәлі Жәнібеков атындағы Оңтүстік Қазақстан педагогикалық университеті» КЕАҚ	
	Сапа менеджменті жүйесі Университеттің ғылыми-зерттеу жұмыстарын сараптау бойынша Этикалық комиссиясы туралы ЕРЕЖЕ	19 беттің 16 беті

Өзбекәлі Жәнібеков атындағы Оңтүстік Қазақстан педагогикалық университеті" КЕАҚ

Этикалық нормаларға сәйкестігі туралы қорытынды

№ ____ Хаттама, « ____ » _____ 20 ____ ж

«Өзбекәлі Жәнібеков атындағы Оңтүстік Қазақстан педагогикалық университеті" КЕАҚ -нің « _____ » мамандық/білім беру бойынша _____ ТАӘ _____ докторантының\ ізденушінің « _____ » тақырыбы бойынша зерттеу жүргізуге арналған жоспарының материалдарын алдын ала қарап, зерттеулерді этикалық Бағалау жөніндегі комиссия келесі қорытындыға келді:

- « _____ » мамандығы/білім беру бағдарламасы бойынша « _____ » тақырыбы бойынша зерттеу объектілеріне (тірі табиғат объектілері мен тіршілік ету ортасының) эксперимент жүргізу, сауалнама не сұхбат алу, бағалау, іріктеу, анализ жасау және оның нәтижесін жариялау мен тарату **этикалық нормаларға қайшы емес.**

Зерттеулерді этикалық Бағалау жөніндегі комиссияның шешімі негізінде орындалатын « _____ » мамандық/білім беру бағдарламасы бойынша « _____ » тақырыбында зерттеу жүргізуге **оң қорытынды беру туралы шешім қабылданды.**

Зерттеулерді этикалық Бағалау
жөніндегі комиссияның Төрағасы. _____

Хатшы. _____

	«Өзбекәлі Жәнібеков атындағы Оңтүстік Қазақстан педагогикалық университеті» КЕАҚ	
	Сапа менеджменті жүйесі Университеттің ғылыми-зерттеу жұмыстарын сараптау бойынша Этикалық комиссиясы туралы ЕРЕЖЕ	19 беттің 17 беті

Ж қосымшасы

Этикалық нормаларға сәйкес еместігі туралы қорытынды үлгісі

Өзбекәлі Жәнібеков атындағы Оңтүстік Қазақстан педагогикалық университеті" КЕАҚ

Этикалық нормаларға сәйкестігі туралы қорытынды

№ ____ Хаттама, « ____ » _____ 20 ____ ж

«Өзбекәлі Жәнібеков атындағы Оңтүстік Қазақстан педагогикалық университеті" КЕАҚ -нің « _____ » мамандық/білім беру бойынша _____ ТАӘ _____ докторантының « _____ » тақырыбында орындалған диссертациялық зерттеу материалдарын қарап, зерттеулерді этикалық Бағалау жөніндегі комиссия келесі қорытындыға келді:

- « _____ » мамандығы/білім беру бағдарламасы бойынша « _____ » тақырыбындағы диссертацияда зерттеу объектілерінің (тірі табиғат объектілері мен тіршілік ету ортасының) құқықтарын, қауіпсіздігі мен әл-ауқатын қорғауды қоса алғанда, ғылыми зерттеулердің нәтижелерін жоспарлау, бағалау, іріктеу, жүргізу және тарату процесіне қатысты **этикалық бұзушылықтар анықталды.**

Зерттеулерді этикалық Бағалау жөніндегі комиссияның шешімі негізінде (PhD) философия докторы дәрежесін алу үшін орындалған « _____ » мамандық/білім беру бағдарламасы бойынша « _____ » тақырыбында диссертация бойынша **теріс қорытынды беру туралы шешім қабылданды.**

Зерттеулерді этикалық Бағалау жөніндегі комиссияның Төрағасы. _____

Хатшы. _____

	«Өзбекәлі Жәнібеков атындағы Оңтүстік Қазақстан педагогикалық университеті» КЕАҚ	
	Сапа менеджменті жүйесі Университеттің ғылыми-зерттеу жұмыстарын сараптау бойынша Этикалық комиссиясы туралы ЕРЕЖЕ	19 беттің 18 беті

Өзбекәлі Жәнібеков атындағы Оңтүстік Қазақстан педагогикалық университеті" КЕАҚ

Этикалық нормаларға сәйкестігі туралы қорытынды

№ ____ Хаттама, « ____ » _____ 20 ____ ж

«Өзбекәлі Жәнібеков атындағы Оңтүстік Қазақстан педагогикалық университеті" КЕАҚ -нің « _____ » мамандық/білім беру бойынша _____ ТАӘ докторантының\ ізденушінің « _____ » тақырыбы бойынша зерттеу жүргізуге арналған жоспарының материалдарын алдын ала қарап, зерттеулерді этикалық Бағалау жөніндегі комиссия келесі қорытындыға келді:

- « _____ » мамандығы/білім беру бағдарламасы бойынша « _____ » тақырыбы бойынша зерттеу объектілеріне (тірі табиғат объектілері мен тіршілік ету ортасының) эксперимент жүргізу, сауалнама не сұхбат алу, бағалау, іріктеу, анализ жасау және оның нәтижесін жариялау мен тарату **этикалық нормаларға қайшылық табылды.**

Зерттеулерді этикалық Бағалау жөніндегі комиссияның шешімі негізінде орындалатын « _____ » мамандық/білім беру бағдарламасы бойынша « _____ » тақырыбында зерттеу жүргізуге **теріс қорытынды беру туралы шешім қабылданды.**

Зерттеулерді этикалық Бағалау
жөніндегі комиссияның Төрағасы. _____

Хатшы. _____

3 қосымшасы
(міндетті)
Өзгерістерді тіркеу парағы

(міндетті)

Өзгерістерді тіркеу парағы

[illegible]

Өзгеріс
туралы
хабарлама
№

Өзгөрісті бекіту күні

Құжатқа өзгерісті енгізген

Өзгерісті енгізуді
жүзеге
асырушының
аты-жөні

Қолы

Kühni